

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Схвалено Вченою радою УНУ
(протокол № 1 від 11.09.2026)

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. ректора УНУ

Олена ЯРОШИНСЬКА

Введено в дію наказом ректора
від 11.09.2026 року № 01-16/203/од

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПСИХОСОЦІАЛЬНУ ПІДТРИМКУ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРАЦІВНИКІВ
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Умань – 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про психосоціальну підтримку здобувачів вищої освіти та працівників Уманського національного університету (далі – Положення) визначає мету, завдання, принципи, суб'єктів, організаційні засади, напрями, форми та порядок здійснення психосоціальної підтримки здобувачів вищої освіти, працівників та інших учасників освітнього процесу Уманського національного університету (далі – Університет).

1.2. Система психосоціальної підтримки здобувачів вищої освіти та працівників є складовою системи забезпечення безпечного, здорового, інклюзивного та психологічно комфортного освітнього середовища.

1.3. Положення застосовується у взаємозв'язку з Положенням про психологічну службу, Етичним кодексом Університету, Політикою різноманітності, рівності та інклюзії (DEL), Політикою гендерної рівності, Положенням про запобігання та протидію булінгу та мобінгу, Положенням про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації, Порядком подання та розгляду скарг щодо сексуальної експлуатації, насильства та домагань (SEAH) та Положенням про Комісію з етики Університету. Положення про психологічну службу визначає професійний статус і повноваження Психологічної служби, а це Положення – систему психосоціальної підтримки, її суб'єктів, маршрути допомоги та взаємодію.

1.4. Система психосоціальної підтримки ґрунтується на принципах законності, поваги до прав і свобод людини, добровільності, конфіденційності, професійної компетентності, недискримінації, інклюзивності, доступності, своєчасності, безперервності, міждисциплінарної взаємодії, партнерства та поваги до автономії особи.

1.5. Безпосередню професійну координацію системи психосоціальної підтримки здійснює Психологічна служба у взаємодії з керівництвом Університету та іншими суб'єктами.

1.6. Психосоціальна підтримка може надаватися у формі індивідуального та групового консультування, супроводу, психоедукації, тренінгів, профілактичних програм, кризового реагування, інформаційного консультування та інших законних заходів.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

2.1. Метою функціонування системи психосоціальної підтримки є створення безпечного, інклюзивного, психологічно комфортного та безбар'єрного середовища, що сприяє психічному здоров'ю, психологічному благополуччю, соціальній адаптації, особистісному розвитку та життєстійкості учасників освітнього процесу.

2.2. Основними завданнями системи психосоціальної підтримки є:

- доступна, своєчасна та якісна психологічна і соціальна підтримка;
- адаптація здобувачів до навчання та працівників до професійної діяльності;
- розвиток психологічної стійкості, саморегуляції та конструктивної комунікації;
- підтримка осіб у кризі, при втраті, стресі та виснаженні;
- профілактика булінгу, мобінгу, дискримінації, насильства, суїцидальної поведінки, залежностей та інших негативних явищ;
- розвиток сприятливого соціально-психологічного клімату в Університеті;
- підтримка в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій;
- моніторинг потреб і ефективності системи.

3. СУБ'ЄКТИ СИСТЕМИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

3.1. Суб'єктами системи психосоціальної підтримки є адміністрація Університету, психологічна служба, структурні підрозділи, працівники, куратори

академічних груп, органи студентського самоврядування, профспілкові організації та, за потреби, зовнішні компетентні установи.

3.2. Загальне керівництво системою психосоціальної підтримки здійснює проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики в межах визначених повноважень.

3.3. Психологічна служба здійснює професійну координацію психологічної складової системи, первинну професійну оцінку психологічних потреб, психологічну підтримку, кризове реагування в межах компетентності, перенаправлення та моніторинг.

3.4. Факультети, кафедри та інші структурні підрозділи інформують про можливості підтримки, сприяють профілактичним заходам та взаємодіють із психологічною службою в межах повноважень.

3.5. Куратори академічних груп та інші працівники, відповідальні за організацію виховної роботи, сприяють адаптації здобувачів освіти, формуванню культури взаємоповаги та ненасильницької комунікації, можуть виявляти ознаки потреби у психосоціальній підтримці, інформують про можливість звернення до психологічної служби, взаємодіють із нею з дотриманням конфіденційності та проводять профілактичну і просвітницьку роботу відповідно до планів виховної роботи. У разі виявлення ознак булінгу, мобінгу, дискримінації, сексуальних домагань чи іншого порушення прав вони діють відповідно до спеціальних локальних нормативних актів Університету.

3.6. Працівники Університету сприяють формуванню безпечного середовища, у разі виявлення ознак кризового стану рекомендують звернутися до психологічної служби та беруть участь у профілактичних заходах.

3.7. Суб'єкти системи не вимагають розкриття змісту психологічних консультацій, якщо інше не передбачено законом.

4. НАПРЯМИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

4.1. Психосоціальна підтримка реалізується в Університеті за напрямками:

4.1.1. Психологічна підтримка, спрямована на зміцнення психічного здоров'я, розвиток особистісних ресурсів, підвищення психологічної стійкості та сприяння успішній адаптації учасників освітнього процесу.

4.1.2. Соціальна підтримка, спрямована на створення умов для успішної соціальної адаптації, інтеграції та повноцінної участі всіх категорій учасників освітнього процесу в житті Університету.

4.1.3. Психопрофілактична діяльність, спрямована на попередження виникнення психологічних труднощів, негативних соціально-психологічних явищ та формування здорового способу життя.

4.1.4. Психоедукаційна та просвітницька діяльність, спрямована на підвищення психологічної культури, розвиток навичок самодопомоги та взаємопідтримки, популяризацію цінностей психічного здоров'я.

4.1.5. Кризове реагування, що реагування передбачає організацію своєчасної психосоціальної допомоги особам, які зазнали впливу кризових або надзвичайних ситуацій.

4.1.6. Формування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. Діяльність у цьому напрямі спрямована на забезпечення поваги до гідності кожної людини, рівних можливостей, недискримінації та соціальної згуртованості університетської спільноти.

4.2. Професійна психологічна робота визначається Положенням про психологічну службу. Соціальна складова реалізується в межах компетентності Психологічної служби та/або іншими суб'єктами Університету шляхом інформування, координації, соціальної адаптації, сприяння доступу до ресурсів і перенаправлення.

5. ПОРЯДОК ЗВЕРНЕННЯ, ПЕРВИННОЇ ОЦІНКИ, СУПРОВОДУ ТА ПЕРЕНАПРАВЛЕННЯ

5.1. Особа може самостійно звернутися до Психологічної служби або бути поінформована про можливість звернення працівником, куратором чи іншим суб'єктом системи

5.2. Звернення може бути очним, дистанційним або іншим доступним способом, визначеним організацією роботи Психологічної служби.

5.3. Первинна професійна оцінка психологічного звернення включає визначення характеру запиту, актуальних потреб, рівня психологічного ризику, необхідного виду підтримки та потреби у перенаправленні. Вона не є процедурою встановлення факту булінгу, мобінгу, дискримінації, сексуальних домагань чи іншого порушення та не замінює первинної оцінки повідомлення Уповноваженою особою.

5.4. У кризових випадках первинна професійна оцінка здійснюється невідкладно. В інших випадках – у межах організації роботи Психологічної служби. Для повідомлень про можливі порушення, що підлягають спеціальній процедурі, первинна оцінка Уповноваженою особою проводиться не пізніше трьох робочих днів з дня отримання повідомлення, якщо інший строк не встановлений законодавством.

5.5. За результатами оцінки визначається разова консультація, короткострокова підтримка, супровід, групова програма, кризове реагування або перенаправлення.

5.6. Особа має право припинити підтримку, якщо це не суперечить вимогам законодавства щодо запобігання загрозі життю чи здоров'ю.

5.7. Перенаправлення здійснюється, якщо потреба виходить за межі компетентності Університету або потребує спеціалізованої допомоги.

5.8. За можливості особі надається інформація про мету перенаправлення та подальший маршрут допомоги.

5.9. Завершення супроводу здійснюється після досягнення цілей, стабілізації ситуації, перенаправлення або за рішенням особи, якщо інше не передбачено законом.

5.10. Анонімна інформація може використовуватися для профілактики та моніторингу. Для індивідуального супроводу може бути необхідним встановлення особи в обсязі, необхідному для надання допомоги.

6. ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

6.1. Підтримка в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій, техногенних або природних катастроф, епідемій та інших кризових обставин є складовою системи забезпечення безпеки та психологічного благополуччя.

6.2. Метою кризової підтримки є мінімізація негативного впливу стресових і травматичних подій, підтримка психологічної стійкості та безпечного продовження освітньої або професійної діяльності.

6.3. Психологічна служба організовує кризове реагування в межах компетентності та взаємодіє з адміністрацією, закладами охорони здоров'я, екстреними службами та іншими компетентними установами. Якщо кризова ситуація пов'язана з можливим булінгом, мобінгом, дискримінацією, сексуальними домаганнями або іншим порушенням прав, заходи психологічної підтримки здійснюються паралельно з процедурою реагування, визначеною спеціальним локальним нормативним актом.

6.4. У разі безпосередньої загрози життю чи здоров'ю першочерговим є забезпечення фізичної безпеки та залучення відповідних екстрених або медичних служб.

6.5. Після кризового реагування психологічна служба визначає потребу в подальшому супроводі або перенаправленні та аналізує ефективність реагування.

7. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ СИСТЕМИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

7.1. Отримувачі психосоціальної підтримки мають право:

- на своєчасну, доступну, безоплатну та якісну підтримку в межах компетентності Університету;
- на повагу до честі, гідності та переконань;
- на добровільність, крім випадків, визначених законом;
- на конфіденційність та захист персональних даних;
- на зрозумілу інформацію про форми та порядок підтримки;
- на недискримінаційне ставлення;
- на рекомендації щодо подальшого звернення до інших фахівців;
- на подання звернень, пропозицій або скарг щодо якості підтримки.

7.2. Отримувачі психосоціальної підтримки зобов'язані поважати права та гідність інших осіб, дотримуватися правил безпечної та етичної поведінки, надавати достовірну інформацію в обсязі, необхідному для організації допомоги, та повідомляти про обставини, істотні для безпеки.

7.3. Права та обов'язки працівників Психологічної служби визначаються Положенням про психологічну службу. Інші суб'єкти діють у межах своїх посадових обов'язків і повноважень.

8. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

8.1. Інформація, отримана під час звернення за психосоціальною підтримкою, психологічного консультування, психодіагностики, психоедукації або супроводу, є конфіденційною та підлягає захисту відповідно до законодавства.

8.2. До конфіденційної інформації належать факт звернення, персональні дані, відомості про психологічний, емоційний або психосоціальний стан, результати професійних заходів, зміст консультацій і рекомендацій.

8.3. Передача конфіденційної інформації допускається за добровільною та

усвідомленою згодою особи або в інших випадках, прямо передбачених законом, зокрема для запобігання реальній загрозі життю чи здоров'ю. У випадках реагування на булінг, мобінг, дискримінацію, сексуальні домагання психологічна служба передає відповідній Уповноваженій особі чи Комісії з етики лише мінімально необхідну інформацію та не розкриває зміст психологічної допомоги, крім випадків, коли це прямо дозволено або вимагається законом.

8.4. У взаємодії з адміністрацією та іншими суб'єктами передається лише мінімально необхідна інформація для організації підтримки.

8.5. Обробка, зберігання та доступ до персональних даних здійснюються відповідно до законодавства та локальних актів Університету.

9. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

9.1. Моніторинг ефективності психосоціальної підтримки здійснюється для оцінювання доступності, своєчасності та результативності системи психосоціальної підтримки, визначення актуальних потреб та її вдосконалення.

9.2. Моніторинг може включати анонімне анкетування, опитування, інтерв'ювання, фокус-групи, аналіз узагальнених статистичних показників та оцінювання програм.

9.3. Показниками можуть бути кількість звернень, доступність і своєчасність допомоги, охоплення заходами, задоволеність отримувачів, ефективність взаємодії та інші показники.

9.4. Моніторинг не може використовуватися для необґрунтованого збору або поширення конфіденційної інформації про конкретних осіб.

9.5. Результати узагальнюються Психологічною службою у вигляді аналітичних матеріалів, довідок, звітів або рекомендацій.

10. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

10.1. Університет забезпечує організаційні, кадрові, інформаційні та матеріально-технічні умови для функціонування системи психосоціальної підтримки.

10.2. Фінансування заходів здійснюється в межах коштів Університету та інших джерел, не заборонених законодавством.

11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Це Положення набирає чинності з дня введення його в дію наказом ректора Університету після схвалення Вченою радою Університету.

11.2. Зміни та доповнення до цього Положення розробляються, погоджуються та затверджуються в порядку, встановленому Інструкцією з розробки та оформлення проєктів положень Уманського національного університету.

11.3. Контроль за виконанням Положення покладається на проректора з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики.

Розробники:
доцент кафедри психології

Ірина ВАХОЦЬКА

практичний психолог

Валентина МАЗУРЕНКО

помічник ректора

Тетяна КРАВЧЕНКО

Погоджено:

Голова Первинної профспілкової організації
Уманського національного університету

Маргарита ПАРУБОК

Голова Профспілки працівників,
студентів, аспірантів та докторантів
Уманського національного університету

Леся КАРНАУХ

Голова ради студентського самоврядування
Уманського національного університету

Вікторія ГУРСЬКА